หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

การใช้สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาคใหญ่เป็นตัวบ่งชื้ คุณภาพน้ำในแม่น้ำแม่แจ่ม บริเวณตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัคเชียงใหม่

นางสาวสุพนิดา ตาแก้ว

ปริญญา

ผู้เขียน

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ คร.เคชา ทาปัญญา

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้คือการใช้สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่เป็นตัว บ่งชี้คุณภาพน้ำในแม่น้ำแม่แจ่ม บริเวณคำบลช่างเดิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ควบคู่กับ การศึกษาทางด้านกายภาพและเคมีบางประการ ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 เดือนกุมภาพันธ์และเดือน เมษายน พ.ศ.2556 จำนวน 5 จุดศึกษา จากการศึกษาพบสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ทั้งหมด 1,713 ตัวใน 3 ไฟลัม 5 กลาส 10 อันดับ และ 43 วงศ์ โดยชนิดเด่นอยู่ในอันดับ Ephemeroptera วงศ์ Heptageniidae และจากการประเมินคุณภาพน้ำโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ASPT สามารถประเมินได้ว่า กุณภาพน้ำที่ศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ คุณภาพน้ำค่อนข้างดี ได้แก่ จุดศึกษาที่ 1 และคุณภาพน้ำปานกลาง ได้แก่ จุดศึกษาที่ 2 จุดศึกษาที่ 3จุดศึกษาที่ 4 และจุดศึกษาที่ 5 ส่วนก่าดัชนี ความหลากหลายทางชีวภาพ Shannon-Weiner และค่าดัชนีการกระจายตัว Pielou's evenness indexใน จุดศึกษาที่ 1 มีก่ามากที่สุด เนื่องจากเป็นจุดที่มีการก่อกวนจากกิจกรรมของมนุษย์น้อยที่สุด ความรู้ จากการศึกษากรั้งนี้ ได้นำไปการพัฒนาชุดกิจกรรมประกอบการสอน เรื่อง ระบบนิเวศ ในกิจกรรม การสำรวจระบบนิเวศในท้องถิ่น และแผนภาพไปสเตอร์การใช้สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ เป็นตัวชี้วัดคุณภาพน้ำทางด้านชีวภาพ

Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title

The Use of Macroinvertebratesas Water Quality Bioindicator in Mae Chaem River, Chang Khoeng Sub-district, Mae Chaem District, Chiang Mai Province

Ms. Supanida Takeaw

Degree

Author

Advisor

Master of Science (Teaching Biology)

Lect. Dr. Decha Thapanya

ABSTRACT

The Use of Macroinvertebrates as Water Quality Bioindicator in Mae Chaem River, Chang Khoeng Sub-district, Mae Chaem District, Chiang Mai Province, and to investigate physical and chemical attributes. The data were collected in December 2012, February and April 2013 from 5 study sites. Form the study 1,713 macroinvertebrates, Which divided into 3 phylums, 5 class, 10 orders, and 43 families were identified. The dominant family was Heptageniidae, (order Ephemeroptera). According to the evaluation of water quality using ASPT index, it demonstrated that there were 2 main groups of estimated water quality as follows. The water quality of the first one was fairly good. This group cousisted of the 1st study site. Besides, the water quality of the latter one was moderate and this group consisted of the 2nd, 3rd, 4th, and 5th study sites. In addition, Shannon-Weiner diversity index and Pielou's evenness index at the 1st study site reached the highest level due to the least human activities in this area. The results of this study were benefit to develop lessons and instructional activities related to ecosystem in Fundamental Science; for instance, learning package on ecosystem to encourage local ecosystem survey, and poster of macroinvertebrates as bioindicator of water quality

จ